

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Біолого-технологічний факультет

Кафедра ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА
УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

ПРИСВЯЧЕНІ 81-й РІЧНИЦІ

**ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ
ШКОЛИ УКРАЇНИ, ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ,
КАВАЛЕРА ОРДЕНІВ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ ТА
СВЯТОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА**

ВІТАЛІЯ ПЕТРОВИЧА КОВАЛЕНКА

**23 вересня 2021 року
м. Херсон**

Відповідальні за випуск:

ПАПАКІНА Н. С. - кандидат с.-г. наук., доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка.

КРИВИЙ В. В. - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Адреса редколегії: м. Херсон, вул. Стрітенська, 23
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Біолого-технологічний факультет
Головний корпус, аудиторії 35, 70, 90, 107

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку тваринництва України в умовах Євроінтеграції, матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 вересня 2021 р. - Херсон, - С.- 372.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні підходи до селекції сільськогосподарських тварин та технології виробництва і переробки продукції тваринництва, забезпечення безпеки середовища та якості отриманої продукції рослинного та тваринного походження, особливості економічного зростання галузі. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей. За результатами роботи конференції буде видано електронний збірник наукових публікацій, який буде розміщено на офіційному сайті Херсонського державного аграрно-економічного університету (www.ksau.kherson.ua) протягом місяця з дня проведення заходу.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

****Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

КИРИЛОВ Ю. Є. - ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. екон. наук, професор, голова програмно-організаційного комітету;
ГРАНОВСЬКА В. Г. - перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р екон. наук, професор.

АВЕРЧЕВ О. В. - проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д-р. с.-г. наук., професор;

БАЛАБАНОВА І. О. – канд., с.-г. наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету;

ПЕЛИХ В. Г. – д-р., с.-г. наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік НААН, завідувач кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції;

ПЕЛИХ Н. Л. - канд., с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В. П. Коваленка;

ВЕДМЕДЕНКО О. В. - канд. с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри технології виробництва продукції тваринництва;

НОВІКОВА Н. В. - канд. с.-г. наук, доцент, в. о. завідувача кафедри інженерії харчового виробництва;

ПАПАКІНА Н. С. - канд. с.-г. наук, доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка;

КРИВИЙ В. В. - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Програма конференції:

Кейс 1. Сучасні особливості селекції, розведення, ветеринарії та гігієни тварин з урахуванням впливу кліматичних та антропогенних чинників

Кейс 2. Сучасні технології утримання, годівлі і підвищення біології продуктивності тварин

Кейс 3. Сучасні аспекти якості, безпечності переробки продукції тваринництва та рослинництва

Кейс 4. Тенденції розвитку виробництва продукції тваринництва і рослинництва для харчового виробництва та індустрії готельно-ресторанної справи

Кейс 5. Комерціалізація галузі тваринництва

© Колектив авторів Херсонського державного аграрно-економічного університету, 2021

репродуктивними та відгодівельними ознаками та ефекту селекції за м'ясними ознаками.

Список використаної літератури

1. Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин : навчальний посібник / [С. С. Крамаренко, С. І. Луговий, А. В. Лихач]. Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.
2. Сусол Р. Л. Науково-практичні методи використання свиней породи п'єтрен у системі «генотип × середовище» : моногр. Одеса: Букаєв В. В., 2015. 177 с.
3. Сучасні методики досліджень у свинарстві [В.П. Рибалко, М. Д. Березовський, Г. А. Богданов та ін.]. Полтава: ІС УААН, 2005. 228 с.

УДК: 636.4.03:636.

ІНДЕКСНА СЕЛЕКЦІЯ У СВИНАРСТВІ

Ушакова С.В., старший викладач кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Головною метою у сучасному свинарстві є вдосконалення порід свиней шляхом моделювання і прогнозування селекційного процесу з використанням індексної оцінки тварин. Існуюча у країні система комплексної оцінки за класами (балами), не передбачає кількісного підходу до вимірювання усіх кількісних показників, і в один клас можуть потрапити тварини різні за своєю племінною цінністю. Тому відбір за селекційними індексами дозволяє вирішувати питання селекції, шляхом ціленаправленої оцінки тварин у стаді. Відбір за даними показниками вважається найбільш ефективною системою селекції. Індекси суттєво відрізняються як за ефективністю, так і за повнотою інформації. До цього

часу розроблено і застосовується значна кількість індексів, що включають як ознаки однієї продуктивної групи, так і різних груп.

Розрізняють селекційні та оціночні індекси. За іншою класифікацією їх поділяють на такі, що включають лише відтворювальні, відтворювальні та відгодівельні, а також забійні та м'ясо-сальні якості тварин.

Оціночні індекси представляють собою сумарну оцінку агрегатного генотипу тварин, виражену кількісно, через фенотипову та економічну характеристику кожної ознаки, що селекціонується, які входять у структуру індексів.

При оцінці свиноматок за відтворювальними якостями можуть використовуватися оціночний індекс материнських якостей згідно методики Лаша-Мольна у модифікації М. Д. Березовського, оціночний індекс відтворювальних якостей, розроблений Лашем та Мольна у модифікації М. Д. Березовського та Д. В. Ломако тощо.

Для розрахунків напруги росту (I_n) молодняку свиней та індексу рівномірності (I_p) користуються методикою В. П. Коваленко та ін. Оцінку хряків за відгодівельними якостями розраховують з урахуванням валового приросту за період відгодівлі, тривалості відгодівлі та затрат кормів.

Відносна простота побудови і використання оціночних індексів в практичних умовах доцільна лише на початкових стадіях роботи із популяцією, стадом тощо. Однак з метою більш глибокого аналізу результатів селекції планування на перспективу необхідні побудова і використання селекційних індексів.

Оцінка за селекційними індексами є показником племінної цінності тварини, заснованим на обліку декількох показників. Суть селекційного індексу полягає в тім, що недоліки однієї ознаки компенсуються перевагою іншої, включеної в оцінку ознаки або ознак. Селекційні індекси поділяють на спеціальні і комбіновані (агрегатні). Спеціальні – стосуються окремих груп ознак продуктивності свиней і дають

можливість вести поетапне оцінювання і добір тварин. Комбіновані індекси спрямовані на максимальний генетичний прогрес за певного комплексу ознак. Важливо, що у селекційних індексах значення вагових коефіцієнтів суґубо специфічне для кожної популяції і конкретної генетико-економічної ситуації, так як кожна популяція, стадо, тип, лінія свиней мають певну генетичну структуру, сформовану під впливом методів та прийомів селекції, які застосовуються у господарстві.

Розрахунок вагового коефіцієнта (K) – найскладніший етап конструювання селекційного індексу. Саме його наявність обумовлює більш високу ефективність відбору свиней за селекційним індексом у порівнянні з іншими методами селекції за комплексом ознак.

Аналіз доступних джерел літератури про конструювання селекційних індексів свідчить про їх відмінності між собою за ознаками, які включені до індексу, а також за економічними та фенотиповими характеристиками.

Селекційний індекс визначають індивідуально для кожної особини стада або іншої групи свиней, що цікавить селекціонера (типу, лінії, родини). На племінні цілі необхідно використовувати свиней, які мають величину селекційного індексу не нижче середнього селекційного індексу по всім тваринам.

В основу методу відбору по селекційному індексу покладено вираз комплексу селекційних ознак в одній узагальнюючій (трансформованій) величині. Селекція за індексами більш ефективна, ніж за окремими ознаками методом послідовного відбору. Суть оцінки полягає в тому, щоб відібрати тварин з кращими показниками продуктивності. Тому, в практичній роботі відбір тварин проводять за величиною їх індексної оцінки, встановлюючи мінімальні селекційні межі при заданому відсотковій відборі тварин в основне стадо. Селекційна межа встановлює мінімальні вимоги розвитку ознаки, що селекціонується. Для відтворення стада відбирають тварин, продуктивність яких вище встановленої межі. Такий

відбір слід здійснювати в кожній конкретній популяції відповідно із щорічним або поетапним стандартом відбору.

У країнах з розвиненим свинарством оцінка за селекційними індексами вважається більш ефективною, так як дає змогу комплексно оцінити племінну цінність тварин.

Список використаної літератури:

1. Гетья А.А. Організація селекційного процесу у сучасному свинарстві: моногр. / А.А. Гетья. – Полтава: Полтавський літератор, 2009. – 192с.

2. Березовський М. Д. Автоматизоване моделювання селекційних індексів для оцінки свиней / М. Д. Березовський, А. А. Гетья, П. А. Ващенко, К. Г. Корабельников, О. Г. Мороз // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2008. – № 4. – С. 92-94

3. Pelikh V., Ushakova S., Pelikh N. Index evaluation of pigs and determination of selection limits //Agricultural Science and Practice. – 2019. – Т. 6. – №. 1. – С. 67-74.

УДК 636.4.082.43

ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗА ГЕНОМ РЕЦЕПТОРА МЕЛАНКОРТИНУ MC4R ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

Халак В. І., кандидат с.-г. наук,
с. н. с., завідувач лабораторією тваринництва
ORCID 0000-0002-4384-6394, *v16kh91@gmail.com*
Державна установа «Інститут зернових культур НААН України»

Теоретичною основою для проведення досліджень є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених [1-6].

Мета роботи - дослідити відгодівельні та м'ясні якості молодняку свиней великої білої породи різної внутріпородної диференціації за

ЖИРОПОТУ	
Оскирко Т. О., Папакіна Н.С. РІСТ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ	50
Папакіна Н. С. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОЛОДНЯКУ РІЗНИХ ЛІНІЙ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКРУННОЇ ПОРОДИ	54
Пелих В. Г. М'ЯСО-САЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ У СХРЕЩУВАННІ	58
Постова П. А., Корбич Н.М. СУЧАСНИЙ СТАН ВІВЧАРСТВА	61
Соболь О. М. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ БІОРІЗНОМАНІТТЯ КРУПНИХ КОТЯЧИХ EX SITU	63
Тацій О. В. ПРОДУКТИВНІ ОЗНАКИ СВИНЕЙ ПОРОДИ П'ЄТРЕН РІЗНОГО ГЕНЕАЛОГІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	70
Ушакова С. В. ІНДЕКСНА СЕЛЕКЦІЯ У СВИНАРСТВІ	74
Халак В. І. ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗА ГЕНОМ РЕЦЕПТОРА МЕЛАНКОРТИНУ MC4R ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ	77
Харламова Т. С. СЕЛЕКЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ У ТВАРИННИЦТВІ	82
Щербина О. В. ЗАПЛІДНЕННЯ СВИНЕЙ - ОСНОВА СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА В ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ СТРОНГ ІНВЕСТ	92
КЕЙС 2. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УТРИМАННЯ, ГОДІВЛІ І ПІДВИЩЕННЯ БІОЛОГІЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ТВАРИН	
Danyliv Ivan PRODUCTIVITY FEATURES OF ROMANOV SHEEP IN KHERSON REGION CONDITIONS	96
Жулінська О. С., Яковчук В. С., Іванина О.П. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ СОМАТИЧНИХ КЛІТИН У МОЛОЦІ ОВЕЦЬ	101
Карпенко О. В., Баюра Б. М. ВПЛИВ РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ ОСВІТЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЕЙ ЯЄЧНИХ КРОСІВ	105
Карпенко О. В., Любенко О. І. ВИРОЩУВАННЯ КАЧОК КРОСУ «STAR-53» В УМОВАХ ПРИСАДИБНИХ ТА ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	108
Карпенко О. В., Фізяр Л. С. РОЛЬ ВІТАМІНО - БІЛКОВИХ ДОБАВОК В РАЦІОНАХ ГОДІВЛІ КУРЕЙ ЯЄЧНИХ КРОСІВ	113
Коваленко В. В., Ведмеденко О. В. ОПТИМАЛЬНІ ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОРІВ МОЛОЧНОГО НАПРЯМКУ ПРОДУКТИВНОСТІ	117